КУЛТУРНИ ЦЕНТАР ВЛАСОТИНЦА

КУЛТУРНИ ЦЕНТАР ВЛАСОТИНЦА
1972
35

ЈОВАН Бекић

Млин, 1986.

акварели

ГАЛЕРИЈА КУЛТУРНОГ ЦЕНТРА
ВЛАСОТИНЦЕ, 2007.

Четрдесетак акварела Јована Ђекића што их публика има пред собом представљају, на известан начин, неку врсту "доста разуђене" ретроспективе овог угледног акварелисте и значајног прегаоца у културном животу Власотинца.

Зашто је употребљена реч "разуђена ретроспектива"? Ни због чега другог већ стога што се најранији акварели, заступљени на овој изложби, сврставају у 1972. годину, а почетке Ђекићевога рада ваља везати за ране шездесете, сада већ прошлога века. Међутим, тај, тренутни, проблем сдржан у недостатак радова из шездесетих година у овом тренутку не представља препреку у процесу сагледавања основних вертикала у његовом стваралаштву·стога што оно, посматрано у целини, представља лагано варирање и развијање става ***да сликар делом представља оно што се у њему види***. А то што се види у његовоме бићу јесте изузетно изражен осећај блискости са духом места за које се везао и са којим је остварио однос дубоког разумевања. То везивање за флуид и дух родне вароши, за сребрнасту светлост летњих поподнева, за трагове срца и стопала у пудерастој прашини улица је заправо за Ђекића једини начин да сачува и изрази оно што му је од Бога дато: ***могућност комуникације и разумевања исконског бића завичаја***.

Када се погледа Ђекићев тематски круг, осликаван деценијама, учини се у, први мах да је он ограничен. Чини га неколико тема које он стално елаборира. То су урбани и пасторални пејзаж, мртва природа, понеки портрет, понеки излет у апстракцију. То је тачно једино ако се посматра површно ако се гледалац, а не ретко и истраживач, поведе за чињеницом да је, рецимо, *МЛИН ПОПОВИЋА* у Власотинцу насликан бар десетак пута а да, притом не уочи да је унутрашња структура сваког од тих акварела различита, да су различите светлосне вибрације, да су различити, и нови, ожиљци настали од времена и људи на фасади, да је, коначно, и сликар тога дана сликајући био другачији и да је флуид који је материјализовао тога дана на белини акварел папира сетнији но што је то било ранијих година. Речју, Јован Ђекић је сликар града и света којим је окружен. Они су склониште душе. У њима он открива подрхтавање тихе животне радости произашле из додиривања његовога бића са лепотом светлосног флуида што трепери у просторима детињства, у блъештавилу зидова изложених зрацима зенитнога сунца, дугачких, све тамнијих, сенки што пресецају улице најављујући сутон, упаљених светла у прозорима кућа и малих интима, или како се то некад знало да каже: *малих историја*, које се одвијају у њима интима од којих је саткан живот.

Одређивање Јована Ћекића према акварелу као медију којим ће моћи да изврши превођење предметнога света у свет слике је потпуно логичан корак стога што брзина у елаборацији визуелнога исказа одговара убрзаном протоку емоција насталих у додиривању стваралачевога бића са бићем завичаја. Но ваља имати на уму и то да Ћекић не припада оној врсти стваралаца чији поступак одређујемо појмом ***al primo***, да није од оних стваралаца који директно реагују на визуелни изазов.

Његов пут према слици је другачији. Он има јако изражену потребу за дугом опсервацијом онога што је предмет његовог визуелног интересовања. У томе процесу се сагледава композициона структура предмета, најбољи угао за "упад" у његов просторни систем, у слојевитост зида, у карактер умора мајолике у мртвим природама, у тананост светлосних трептаја на површини и оне фине флуидне ауре настале у додиривању између бића појавнога света и бића уметника-тачније онога што се у њему, у ствараоцу, види.

Сав Ћекићев опус имплицитно је прожет питањем смисла човековога бивања на земљи, питањем шта је смисао осаме и слушања звукова завичаја, шта је смисао трагања за рајском птицом младости и лепоте, шта је смисао тражења заборављених, несталих, уништених простора интиме и среће у улицама сатканим од снова и сећања? Коначно питањем и трагањем за одговором: *шта је смисао стварања*?

Одговарајући делом на компликована питања са којима се он и ми сусрећемо живећи живот он дефинише и свој естетски и етички кредо кроз потребу да се стварањем-даром од Бога датим одупре сивилу, бизарности и оскудности свакодневице у којој се насиље претвара у култ и идеал, у којој постоји константан страх од враћања цивилизације на прве странице *Књиге постања* и отуђености са којом се све чешће и све болније сударамо.

Др Срђан Марковић,
историчар уметности

Јован Ђекић

акварели

Портрет ћерке
Биљане, 1987.

Јован Бекић

акварели

Стара крушка
Јерибосна,1977.

Јован Бекић

акварели

Улица поред потока, 2002.

акварели акварели акв

Јован Бекић

акварели

Портрет девојке, –

Јован Бекић

акварели

Село Дејан, 1992.

акварели акварели акварели

Јован Ђекић

акварели

Јесењи мотив
са Власине, 2003.

Јован Бекић

акварели

Ромска кућица, 1981.

Јован Ђекић

Подаци о аутору:

Јован Ђекић, сликар и ликовни педагог, рођен је у Власотинцу 1929. године.

Прве поуке из сликарства добио је као ученик гимназије у Лесковцу од акварелисте Милана Врбића, ученика загребачке школе за Умјетност и обрт и Ликовне академије у Прагу. Од њега је наследио и склоност према акварелу који је у потоњим временима постао основно технолошко средство његовог стваралаштва.

Ликовни одсек Више педагошке школе у Београду завршио је у класи сликара Анте Абрамовића и вајара Светолика Лукића.

Све до одласка у пензију радио је као ликовни педагог у Власотинцу вршећи снажан утицај на ученике и приводећи уметничком позиву многе од њих. Истовремено са радом у школи годинама је са успехом окупљао и артикулисао деловање власотиначких ликовних стваралаца.

Добитник је награде за животно дело на изложби Ликовни ствараоци Власотинца и Повеље угледни учитељ Вароши власотиначке.

Читав опус Јована Ђекића тематски је посвећен Власотинцу, родном граду. Интимиста по вокацији он је у својим остварењима на сјајан начин успео да помири љубав према завичају, осећање за флуид роднога града са акварелом као, за њега изабраним, начином елаборације визуелних исказа.

Самостално је излагао седам пута, углавном у Власотинцу и Лесковцу и једном у Београду .

акварели

ЈОВАН БЕКИЋ

Мотив са Власине, 2000.

акварели